

Notă de prezentare

a reviziei Regulamentului de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă

Secțiunea 1 Titlul proiectului de reglementare

Ordin privind aprobarea Regulamentului de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă și pentru modificarea unor reglementări din sectorul energiei electrice

Secțiunea 2 Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)

La noțiunea de „supplier of last resort” (furnizor de ultimă instanță/opțiune) face referire DIRECTIVA 2009/72/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE care prevede în preambul la pct. (47) faptul că „*Statele membre pot numi un furnizor de ultimă opțiune. Furnizorul respectiv poate fi departamentul de vânzări al unei întreprinderi integrate vertical, care realizează și activitatea de distribuție, cu condiția ca acesta să respecte cerințele în materie de separare din prezenta directivă*”, în timp ce la art. 3 (3) menționează faptul că „*Statele membre garantează că toți clienții casnici și, atunci când consideră adecvat, micile întreprinderi (adică întreprinderile cu mai puțin de 50 de salariați și o cifră de afaceri anuală sau un bilanț care nu depășește 10 milioane de euro) beneficiază de serviciile universale, și anume de dreptul de a li se furniza, pe teritoriul lor, energie electrică de o calitate bine definită, la prețuri rezonabile, transparente, ușor comparabile și nediscriminatorii. Pentru a asigura furnizarea de servicii universale, statele membre pot numi un furnizor de ultimă opțiune.....”.*

DIRECTIVA nu definește furnizorul de ultimă instanță/opțiune, astfel încât modalitatea de implementare a acestei noțiuni diferă de la un Stat Membru la altul. În principiu, o astfel de entitate constituie un element important în cadrul măsurilor de protecție a consumatorilor – asigurarea serviciului universal, continuitatea serviciului de furnizare a energiei electrice în anumite condiții de calitate/preț etc., iar definiția și obligațiile sale sunt prevăzute de fiecare Stat Membru în legislația proprie.

Legislația din România prevede obligația furnizării energiei electrice de către furnizorii de ultimă instanță (FUI) la locurile de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă.

2. Cadrul național de reglementare

Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, impune furnizorilor de ultimă instanță:

- Conform art. 53 alin. (2), obligația *“de a furniza energie electrică clienților finali al căror furnizor se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de autoritatea competentă în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de energie electrică din nicio altă sursă, cu excepția clienților deconectați pentru sustragere de energie electrică ori neplată, conform reglementărilor în vigoare”*.
- Conform art. 55 alin. (1), obligația de a asigura *„furnizarea de energie electrică (...) următoarelor categorii de clienți:*
  - a) clienții finali care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate;*
  - b) clienții casnici și clienții noncasnici cu un număr mediu scriptic de salariați mai mic de 50 și o cifră de afaceri anuală sau o valoare totală a activelor din bilanțul contabil, conform raportărilor fiscale anuale, care nu depășește 10 milioane euro”*.
- Conform art. 53 alin. (1), obligația *„de a asigura serviciul universal clienților prevăzuți la art. 55 alin (1) lit. b”*

Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin ordinul președintelui ANRE nr. 64/2014, cu modificările ulterioare, prevede, la art. 8 alin (1) lit. b), faptul că furnizorii de ultimă instanță au obligația să asigure furnizarea energiei electrice *“în regim de ultimă instanță, clienților non casnici care nu au dreptul la serviciul universal sau care nu au depus la FUI documentele care atestă că au dreptul la serviciu universal dacă:*

(...)

(ii) furnizorul lor se află în situația de a i se retrage/a i se suspenda licența de furnizare în cursul desfășurării activității;

(iii) sunt în situația de a nu avea asigurată furnizarea de energie electrică din nicio sursă, cu excepția clienților deconectați pentru sustragere de energie electrică ori neplată, conform cadrului de reglementare aplicabil.”

Atribuțiile ANRE în domeniul stabilirii regulilor privind preluarea de către FUI a clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio sursă rezultă în temeiul prevederilor art. 1 alin. (1), art. 5 alin. (1) lit. c), art. 8 lit. g) și art. 9 alin. (1) lit. h) din OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, conform cărora ANRE contribuie la realizarea obiectivului general de protecție a consumatorului prin *„elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor”*.

3. Scopul reglementării

La acest moment, preluarea de către FUI a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă se realizează în baza și conform prevederilor Ordinului președintelui ANRE nr. 17/2015.

Având în vedere numeroasele și diversele situații cu care ne-am confruntat de la începutul anului 2016, în care a fost necesară preluarea clienților finali de către furnizorii de ultimă instanță, precum și problemele formale, procedurale și de reglementare constatate cu aceste ocazii, a rezultat ca fiind necesară revizuirea Regulamentului de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă.

Astfel, raportat la Regulamentul în vigoare, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 17/2015, Regulamentul revizuit asigură:

- corelarea și aplicabilitatea prevederilor Regulamentului de furnizare a energiei electrice aprobat prin ordinul președintelui ANRE nr. 64/2014, cu modificările ulterioare, ale Contractului-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice încheiat între operatorul de distribuție și furnizor, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 90/2015 precum și ale Contractului-cadru pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice și a serviciului de sistem, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica”- SA și beneficiar, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2013;
- stabilirea condițiilor, termenelor și etapelor de parcurs în situațiile în care:
  - un furnizor activ pe piața cu amănuntul nu mai îndeplinește condiția de a avea încheiate contracte de rețea pentru clienții din portofoliul său, ca urmare a denunțării unilaterale/rezilierii acestuia de către operatorul de rețea, în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare;
  - un furnizor activ pe piața cu amănuntul nu mai îndeplinește condiția de asumare a responsabilității financiare pentru plata dezechilibrelor aferente clienților din portofoliul său;
- corelarea condițiilor și termenelor de încheiere a contractelor de furnizare între furnizorul de ultimă instanță și clienții finali preluați, respectiv între clienții finali aflați în situația de a fi preluați sau care au fost preluați de FUI și un alt furnizor concurențial pentru care aceștia au optat.

De asemenea, a rezultat necesitatea modificării unor prevederi ale cadrului de reglementare existent, respectiv:

- Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014, cu modificările ulterioare;
- Procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică de către clientul final, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2014;
- Contractul-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice încheiat între operatorul de distribuție și furnizor, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 90/2015.

4. Schimbările preconizate/ măsurile propuse prin proiectul de reglementare

- modificarea etapelor de preluare în cazul expirării/retragerii/suspendării licenței de furnizare a FA în sensul reducerii timpilor necesari preluării clienților finali de către FUI;
- stabilirea modului în care are loc preluarea de către FUI a clienților finali ai unui furnizor concurențial în cazul încetării contractului de rețea încheiat de către furnizorul concurențial cu operatorul de rețea, ca urmare a denunțării unilaterale/rezilierii acestuia de către operatorul de rețea, în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare;
- stabilirea modului de preluare de către FUI a clienților finali ai unui furnizor concurențial în cazul în care furnizorul concurențial nu mai îndeplinește condiția de asumare a responsabilității financiare pentru plata dezechilibrelor;

- stabilirea modului de trecere a clienților finali de la furnizorul actual la un furnizor concurențial în perioada cuprinsă între data transmiterii de către operatorul de distribuție, către clienții finali ai furnizorului actual, a notificării privind denunțarea unilaterală a contractului de distribuție și data încetării contractului de distribuție prevăzută în notificare;
- modificarea termenelor în cazul trecerii clienților finali de la FUI la un furnizor concurențial în perioada cuprinsă între data încetării contractului de distribuție, prevăzută în notificarea transmisă de operatorul de distribuție și data limită până la care clientul final preluat trebuie să încheie contractul de furnizare cu FUI;
- modificarea termenelor de încheiere a contractelor de furnizare între clientul final preluat și FUI.

5. Alte informații

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

1. Impactul macroeconomic

- a) **impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei** - asigurarea predictibilității acțiunilor pentru toți participanții la piață implicați în acest proces, prin includerea în regulament a modului de acțiune în cazul încetării contractului de rețea precum și a modului de acțiune în cazul în care furnizorul concurențial nu mai îndeplinește condiția de asumare a responsabilității financiare pentru plata dezechilibrelor, respectiv prin stabilirea clară a tuturor etapelor care trebuie parcurse până la finalizarea procesului.
- b) **impactul asupra operatorilor economici** - reducerea expunerii furnizorilor de ultimă instanță la riscurile financiare generate prin includerea în portofoliu a unor clienți temporari.
- c) **impactul asupra consumatorilor clienților finali** – reducerea termenului în care are loc informarea clienților finali cu privire la preluarea de către FUI și implicit crearea posibilității trecerii într-un timp mai scurt a acestor clienți de la FUI la un furnizor concurențial, având ca posibil efect reducerea prețului energiei electrice consumate.

2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de reglementare nu se referă la acest subiect.

3. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de reglementare nu se referă la acest subiect.

4. Implicații sociale

Proiectul de reglementare nu se referă la acest subiect.

5. Impact asupra mediului

Nu este cazul.

6. Alte informații

Secțiunea a 4-a - Efectele proiectului de reglementare asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de reglementare

a. Acte normative modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act de reglementare:

- se modifică articolul 14 din Contractul-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice încheiat între operatorul de distribuție și furnizor, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 90/2015, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 462 din 26 iulie 2015;

- se modifica articolul 49 din Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 23 iulie 2014, cu modificările ulterioare;

- se modifica articolul 55 alin. (2) din Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 23 iulie 2014, cu modificările ulterioare;

- se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 17/2015 pentru aprobarea Regulamentului de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 27 martie 2015;

- se abrogă articolul 14 din Procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică de către clientul final, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 27 octombrie 2014.

b. Acte normative care urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții – nu există

2. Conformitatea proiectului de reglementare cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul

4. Alte informații

Secțiunea a 5-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de reglementare

- 1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu**
- 2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act de reglementare are ca obiect activități ale acestor autorități**

Proiectul de reglementare nu are acest obiect.

3. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul legislativ – Nu este cazul
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Nu este cazul
- c) Consiliul Economic și Social - Nu este cazul
- d) Consiliul Concurenței - Nu este cazul
- e) Curtea de Conturi - Nu este cazul

4. Alte informații